

Bane NOR SF

TILSYNSRAPPORT NR. 2017-20

Tilsynsmøte om beredskap mot utilsiktede hendelser

1	Bakgrunn og mål	3
2	Oppsummering	4
3	Avvik.....	5
4	Observasjoner	5
5	Andre forhold.....	5
6	Om tilsynsmøtet	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Gjennomføring av tilsynsmøtet.....	5
6.3	Om funn fra tilsynsmøte	5
6.4	Rapport fra tilsynsmøtet	5
	Vedlegg 1 – Deltagerliste tilsynsmøtet	6

1 Bakgrunn og mål

I vårt tilsyn i 2013 av Jernbaneverkets (JBV) beredskap ved fare- og ulykkessituasjoner, jf. tilsynsrapportene 2013-03 og 2013-24, ble det konstatert mangler ved beredskapsanalyser og beredskapen generelt. Det ble i tillegg gjennom tilsyn med GSM-R konstatert et forbedringspotensiale når det gjelder å sikre robustheten ved GSM-R-funksjonen, jf. tilsynsrapport 2014-07.

Statens jernbanetilsyn (SJT) har fulgt opp JBVs arbeid med beredskapen gjennom tilsynsmøter i 2014, 2015 og 2016. For 2016 har SJT i tillegg fulgt opp beredskapsarbeidet gjennom deltagelse som observatør ved beredskapsøvelser og gjennom revisjon. Gjennom sin sikkerhetsgodkjenning fra 01.01.2017 har Bane NOR (BN) forpliktet seg til å følge opp avvik, pålegg, planer og forutsetninger fra JBVs virksomhet som infrastrukturforvalter.

Hovedtema for dette tilsynsmøtet var oppfølging av fremdriften i Bane NORs arbeid med beredskap mot utilsiktede hendelser, herunder også status for ressurser og aktører ved innsats i tunneler i Oslokorridoren, tilrettelegging av nødkommunikasjon for nødetatene i eksisterende tunneler, verifikasjon av funksjonskrav og ytelsesmål gjennom øvelser samt oppfølging av forbedringstiltak identifisert gjennom øvelser, oppfølging av Synergimeldinger knyttet til feil på GSM-R og kommunikasjonen med togselskapene om forutsetninger i beredskapsanalyser.

Tilsynsmøtet ble gjennomført som en del av det ordinære tilsynsprogrammet for 2017.

2 Oppsummering

Bane NOR (BN) redegjorde for status for handlingsplanen for beredskap mot utilsiktede hendelser. Det er etablert en ny struktur for handlingsplanen der denne er inkorporert i en handlingsplan for samfunnssikkerhet. I følge BN er den tidligere handlingsplanen for beredskap mot utilsiktede hendelser i sin helhet ivaretatt i den nye strukturen. Det ble opplyst at handlingsplanen følges med mindre justeringer i fremdrift. BN opplyste at det fra 01.01.2018 vil rapporteres månedlig til BN-ledelsen på handlingsplanen.

BN presenterte ledelsens valg for innsatstog for Oslokorridoren. Valget innebærer innkjøp av ett innsatstog og som skal dekke hele strekningen. Innsatstoget er tenkt plassert ved Oslogate. Løsningen skal ifølge BN presenteres for brannvesenene i et møte 15. november. Deretter skal forslaget til beslutning i Bane NORs ledelse. Det ble antydnet et tidsperspektiv på ca. 2 år før innsatstog kan være på plass.

Bane NOR gjennomgikk kort håndtering av innmeldt feil på GSM-R nødanrop og planer knyttet til kommunikasjon for nødnetter i eksisterende tunneler. Det er 61 tunneler over 1000 meter på det nasjonale nettet. 16 av de 61 tunnelene er per dags dato utstyrt med Nødnett-system. På oppdrag fra Samferdselsdepartementet utarbeidet Jernbaneverket 2015 en behovsanalyse for nødkommunikasjon i eksisterende tunneler (rapport PTF-00-A-00002, rev 00A). BN opplyste at rapportens konklusjoner er under oppfølging. Rapporten konkluderte bl.a. med en anbefaling om å tilby brannvesenene bruk av spesialtilpassede GSM-R-terminaler til kommunikasjon i tunneler. Det er også utredet flere midlertidige løsninger inntil en permanent løsning kan komme på plass. Det er ikke besluttet valg av midlertidig løsning.

Bane NOR gjennomgikk status for gjennomføring av øvelsesplanen for 2017. Øvelsesplanen vil ifølge BN i stor grad gjennomføres inneværende år, men enkelte øvelser er av ulike årsaker utsatt til 2018. Bane NOR presenterte videre resultater og oppfølging fra øvelser i høyfjellstrekning område Vest. I noen grad fremkom det ut fra øvelsene tiltak som SJT mener med fordel burde vært avdekket i beredskapsanalysen for strekningen.

BN gjennomgikk oppfølgingen av funn relatert til Lieråstunnelen, ref. tilsynsrapport 2016-23.

SJT opplever usikkerhet knyttet til mulighet for innsats ved varme hendelser i eksisterende tunneler, og presiserer BNs ansvar for å ha på plass løsninger som gir en dekkende beredskap, herunder at det er tilrettelagt for bl.a. nødnettenes operative innsats. SJT forventer et aktivt forhold til ivaretagelse av BNs beredskapsansvar i grensesnittet mot nødnetter og jernbaneforetakene. SJT understreker betydningen av dekkende beredskapsanalyser med funksjonskrav og ytelsesmål og som verifiseres i øvelser.

Rapportdato: 13.12.2017

Arild Bruun
Revisjonsleder
Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

3 Avvik

Det ble ikke konstatert nye avvik som følge av tilsynsmøtet.

4 Observasjoner

Det ble ikke notert nye observasjoner som følge av tilsynsmøtet.

5 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under tilsynsmøtet.

6 Om tilsynsmøtet

6.1 Administrative data

Saksnr.:	17/38
Tidspunkt for tilsynsmøte:	09.11.2017
Kontaktperson:	Otto Breivik
Tilsynsteam:	Kuno Lundkvist, Arild Bruun

6.2 Gjennomføring av tilsynsmøtet

SJT hadde mottatt og gjennomgått oversendt dokumentasjon fra Bane NOR på forhånd. Bane NOR presenterte status i forhold til de tema som var satt opp på agendaen for møtet.

Kriteriene for tilsynsmøtet er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.3 Om funn fra tilsynsmøte

Tilsynsmøte er et formelt møte initiert av tilsynet for å fremskaffe tilsynsbevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller kriteriene. Tilsynsbevisene vil være grunnlaget for funnene. Statens jernbanetilsyn grupperer funn fra tilsyn i avvik og observasjoner. I rapporter fra tilsynsmøter som er oppfølging av status på tiltak for å rette pålegg fra tidligere tilsyn vil det oftest ikke være hensiktsmessig å angi samme avvik på nytt selv om avvik ikke er fullstendig lukket.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov,

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

6.4 Rapport fra tilsynsmøtet

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra tilsyn. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med jernbanelovgivningen. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsynsmøter innebærer i liten grad verifisering. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

Vedlegg 1 – Deltagerliste tilsynsmøtet

Fra SJT:

Kuno Lundkvist
Arild Bruun

Fra Bane NOR:

Otto Breivik
Jostein Loland
Tov Amund Haugen
Kjersti Myklebust
Mona Veen (Lync)
Trygve Eeg Tunes(Lync)
Anette Simonsen (Lync)